

ОЗНАКИ ЗНАМЕНІЯ ВРЕМЕНИ ЧАСУ

№ 3 (112) 2020

**Почему
люди
уникальны**
С. 4

**Коли прийде
Христос?** С. 10

**Терпіння
святих** С. 19

**Бесплатный
витамины** С. 42

СЛОВО РЕДАКТОРА

Сумні події вносять корективи в наше життя. Страшний вірус забрав життя сотень тисяч людей по всьому світу. Наші плани змінилися, ми частіше замислюємося над сенсом життя й часом не знаходимо відповідей на багато запитань. Кожному з нас слід запастися терпінням і витримкою, щоб подолати всі проблеми, довіривши своє життя Господу, Який знає відповіді на всі наші запитання й завжди готовий допомогти нам.

Побудьте якийсь час наодинці з Богом. Страх зникне, а мужність розквітне. Згадаймо слова, записані в Божому Слові: **«Вгамуйтеся та знайте, що Бог Я» (Псал. 46:11)**. Ми не самотні в цьому світі. Реальний Творець стоїть поруч із нами. **«Бо Він сказав: Я тебе не покину і не відступлю від тебе! Тому ми відважуємося говорити: Господь – мені помічник, тож я не боятимусь...» (Євр. 13:5, 6)**.

Якби ми більше думали й говорили про Ісуса, а менше – про себе та проблеми, то значно ближче відчували б Його присутність. Виховуйте в собі бадьорий дух замість того, щоб виношувати думки про труднощі й біди. Багато хто не лише стає через це нещасним, а й приносить у жертву своїй хворобливій уяві своє здоров'я. Смуток і занепокоєння не спроможні виправити жодної біди, вони тільки завдають шкоди. А бадьорість і надія, навпаки, зцілюють душу й тіло. Пам'ятайте: «Ніщо не сприяє здоров'ю тіла й душі більше, ніж дух вдячності та хвали» (Е. Уайт. Служіння зцілення. С. 251).

Пам'ятаймо: скоро на Землю вдруге повернеться Ісус Христос, щоб забрати Свій народ у Небесне Царство. Він знищить гріх і подарує вірним Йому вічність – вічність Божої присутності й миру, Небесне Царство, у якому пануватимуть гармонія, радість і справжня любов.

2 Слово редактора**4 Чому люди унікальні**

Люди унікальні серед всіх інших видів живих істот, що мешкають на Землі. Але чому це обумовлено?

7 «Пам'ятай мене, Господи!»**9 Унікальні клітки****10 Коли прийде Христос?**

Повернення Ісуса буде несподіваним. Коли воно відбудеться, люди житимуть своїм звичайним, сповненим клопотів життям. Мало хто стежитиме за ознаками часу.

14 От раба до ученого**16 За гранню уявлення**

«Когда взирая я на небеса Твои – дело Твоих перстов, на луну и звезды, которые Ты поставил, то что есть человек, что Ты помнишь его, и сын человеческий, что Ты посещаешь его?» (Пс. 8:4, 5).

19 Терпіння святих**22 Поцелуй матери
сделал меня художником**

Для радісного і щасливого дитинства слова похвали майже так само необхідні, як доброта і сердечність.

**24 Надоедливые москиты,
или комары****25 Спалах блискавки****26 Депрессия**

Депресія – захворювання не нове, воно існувало з початку гріхопадіння людства. Сам термін «депресія» (от лат. depressio – «подавлення») з'явився порівняно недавно – в XIX столітті. На протязі більш ніж двох тисяч років депресію називали меланхолією.

**29 Біблійний принцип
чистих та нечистих тварин**

Біблія навчає не лише моральних та етичних норм, якими має керуватися людина, але й законів здоров'я. Бог не тільки бажає спасти нас, подарувавши вічність, Він є Цілителем, Який каже: «Я даю вам закони для вашого ж здоров'я, виконуйте їх».

33 Лист розчарованим у шлюбі**35 Возлюбленная жена
и помощница Мартина Лютера****37 Пандемія коронавірусу:
п'ять років**

Новину про коронавірус зустріли порізно. Одні зі скепсисом, інші почали в паніці спустошувати прилавки супермаркетів та аптек.

Які духовні уроки варто взяти в цей складний час, щоб усе тверезо оцінити й розсудливо діяти?

42 Бесплатный витамин**44 Чем я могу вам помочь?**

**Відповідальний за випуск
директор видавництва**
Василь Джулай

Головний редактор
Лариса Качмар

Відповідальний редактор
Інна Джердж

Редакційна колегія:
С. В. Носов
В. С. Велечук
Г. М. Безкровний

Богословська експертиза:
Ігор Корещук

Коректура:
Інна Джердж
Інна Гунько

Дизайн та верстка:
Артур Аптер

Фотографії:
ru.depositphotos.com

Відповідальна за друк:
Тамара Грицюк

lifesource.com.ua

Реєстраційне свідоцтво
№ 51 КВ від 10 вересня 1993 р.
Формат 60x84 1/8.
Папір крейдований.
Офсетний друк.
Ум. друк. арк. 5.
Наклад 2100 прим.

Адреса редакції:
04071, м. Київ,
вул. Лук'янівська, 9/10-а
Телефон: 467-50-68

© 2020, журнал
«Ознаки часу»

Редакція залишає за собою право друкувати матеріали в дискусійному порядку, не поділяючи поглядів автора, а також право редагувати і скорочувати тексти. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Оголошення, реклама та листи дописувачів друкуються мовою оригіналу. Листування ведеться лише на сторінках газети. Відповідальність за зміст статей несе автор.

ПОЧЕМУ

ЛЮДИ *уникальны*

Люди уникальны среди всех других видов живых существ, обитающих на Земле. Но чем это обусловлено? Ведь человек схож с другими млекопитающими: у нас похожие внутренние органы, конечности, способ репродукции. Некоторое сходство обнаруживается и в генах. Так почему же люди настолько отличаются от животных? Обычно на этот вопрос дают два противоположных ответа: эволюция или творение.

Теория эволюции предполагает, что человек является всего лишь более прогрессивной обезьяной, у которой развились превосходные умственные способности. Наша речь, наше самосознание и умение созидать рассматриваются в этом случае только как развитые способности, присущие и животным. Многие эволюционисты утверждают, что на самом деле люди не обладают ни свободой воли, ни моралью. Но у такой точки зрения очень много изъянов. Один из наиболее явных заключается в том, что эволюционные процессы, которые должны были бы происходить исключительно с целью обеспечения выживаемости организмов, не объясняют наличия у людей способностей, выходящих далеко за границы необходимости в выживании. Почему люди, например, ценят произведения искусства, музыку, красоту? По сравнению с другими живыми существами, какое эволюционное преимущество получили люди, что могут писать картины, сочинять поэмы, музыку или же просто получать удовольствие от цветов? Подобных аргументов может быть выдвинуто немало. И для многих людей эти факты являются убедительным доказательством того, что теория эволюции не дает объяснения уникальности человека.

А если люди были сотворены Кем-то, Чья сила превосходит наше воображение? Может ли это быть объяснением наличия у нас подобного рода способностей? Давайте уделим время анализу христианского взгляда на сотворение мира.

В Библии, в книге Бытие, сотворение человека изображено следующим образом:

| 1

Человек был сотворен из земли, из тех же самых основанных на углероде строительных блоков, что и любой другой вид жизни на Земле.

| 2

Человек был сотворен как мужчина и женщина, то есть со способностью производить на свет себе подобных.

| 3

Человек был сотворен по образу Божьему, то есть в нем в определенной степени отображаются Божественные черты.

Не возникает никакого сомнения в правильности первых двух положений, касающихся библейского повествования о творении. Человеческий организм относится к категории углеродных форм жизни, равно как и вся жизнь на Земле. А также люди обладают способностью создавать новое поколение.

Образ Бога

Если кроме людей никто не был сотворен «по образу Божьему», тогда логично напрашивается вывод, что человек обладает такими способностями, которые не присущи животным.

Как мы уже отмечали, творческие способности человека выходят далеко за рамки обыкновенной ▶

потребности в выживании. Именно они делают возможным решение многих комплексных задач, например, полет человека в космос. Можно привести множество других впечатляющих примеров проявления творческих способностей, позволяющих людям решать сложнейшие задачи. Но хотелось бы обратить внимание на еще одну черту, присущую роду людскому, – способность ценить красоту. Заметьте, такое качество не нужно для выживания.

Если Бог создал наш мир, в таком случае Он – большой ценитель красоты. Люди создают живописные картины, впечатляющие скульптуры, восхитительные строения и мосты, чарующие слух музыкальные произведения. Но все это – лишь бледное отражение красоты солнечного заката и цветов, завораживающих горных пейзажей и равнин, волнующих переливов птичьих трелей. Возможно, люди любят красоту потому, что они были созданы по образу Бога, Который тоже ее ценит?

Итак, способности человека к творческому мышлению, умение планировать свои действия и ценить красоту лучше всего могут быть объяснены тем, что он был создан Богом. Этим же можно объяснить и наличие в нас самосознания, свободной воли, способности говорить и понимать речь другого, а также нашего стремления к установлению и поддержанию отношений с другими людьми.

Обязанности людей

В библейской истории о сотворении говорится о том, что Бог поручил людям определенное дело. Они

должны были исполнять роль управителей на Земле. Бог сотворил Землю, а люди должны были заботиться о ней (вы можете прочитать об этом в книге Бытие 1:28).

Люди должны были «размножаться», то есть увеличивать население планеты. Это предусматривало формирование семьи и общества. Семья является основной структурной ячейкой общества.

Проявлением образа Божьего в них должно было стать их заботливое отношение к другим существам, населяющим Землю, и окружающей среде. Они должны были делать это так, как делал бы Бог.

К сожалению, сегодня уже нельзя сказать, что люди правильно распорядились вверенными им ресурсами: человечество истощило землю, загрязнило воздух и воду, разграбило природные богатства планеты. Охотясь на животных, люди полностью истребили одни виды, другие же вымерли из-за разрушения естественной среды их обитания.

Но мы все еще можем многое изменить. Мы наделены способностью к управлению ресурсами Земли – способностью рассуждать о причинах и следствиях тех или иных явлений, творчески мыслить и планировать, сотрудничать друг с другом. Этого вполне достаточно, чтобы полноценным образом организовать жизнь на Земле. Проявление заботы о творении как раз и требует способностей, которые отличают человека от всех других существ в нашем мире, и эта уникальность является следствием его сотворения «по образу Божьему».

Болдвин Д., Гибсон Д., Томас Д.

«Пам'ятай мене, Господи!»

«Пам'ятай милосердя Своє, о мій Господи, і ласки Свої, бо відвічні вони! Гріхи молодечого віку мого та провини мої не пригадує, – пам'ятай мене, Господи, в ласці Своїй через добрість Свою!» (Псал. 25:6, 7).

Грецький філософ Аристотель (IV ст. до н. е.) порівнював людську пам'ять із табличкою воску, на котрій закарбовуються думки та вчинки. Єпископ Августин, який жив у IV-V ст. н. е., говорив, що наша пам'ять є ніби складом, таємничим сховищем наших слів і вчинків. А нині ми порівнюємо наш мозок із жорстким диском суперкомп'ютера, здатного помістити терабайти інформації. Однак сучасна наука перекоонує нас, що людський мозок значно складніший. ➤

Ми часом страждаємо через надмір інформації. Так багато треба запам'ятати, що інколи впадаємо в розпач. Деякі люди мають виняткову пам'ять, інші – не дуже добре. Але більшість людей має вибіркову (селективну) пам'ять, тобто щось запам'ятовують, а щось забувають (або вирішують забути). Наприклад, ми зазвичай швидко забуваємо свої неправильні вчинки, натомість довго, з усіма подробицями пам'ятаємо те, хто і як нас скривдив.

Коли ми говоримо про Божу пам'ять, то ніби намагаємося досягнути неосяжне. Найважливішим є те, що Бог справді пам'ятає нас і піклується про нас; Він знає нас, і Йому відомі всі наші болі та радощі. Звернімо увагу на непокхитну зацікавленість Бога в людстві загалом і в кожній людині зокрема.

Біблія багаторазово запевняє нас, що Бог пам'ятає. У старозавітні часи Він пам'ятав про Свій народ та заповіт з ним. Господь пам'ятав про ізраїльтян і тоді, коли вони потрапили до вавилонського полону.

У Біблії ми знаходимо багато прикладів того, як люди зверталися до Бога з проханням не забувати їх. Ось молитва пророка Єремії: **«Ти, Господи, знаєш усе, – згадай же мене й заступи за мене» (Єрем. 15:15).** У Новому Завіті молитва розкаяного розбійника на Голгофі є, напевно, найкращим прикладом прагнення, щоб Господь не забув про нього. Цей чоловік просив: **«Ісусе, згадай мене, коли прийдеш у Царство Своє!» (Луки 23:42).**

Так, Бог пам'ятає. Він пам'ятав про Рахіль, дружину Якова, коли вона впала у відчай, бо не могла народити

дитину. Пам'ятав також про сліпого пригніченого Самсона в останню хвилину його життя, коли той молився:

«Владико Господи, згадай же про мене, та зміцни мене» (Суд. 16:28).

Бог пам'ятає про нас також у контексті останнього суду. Така думка може навіть занепокоїти нас, адже кожен подумас: чи є якась можливість спастися, якщо всі наші думки, слова та вчинки записані й будуть представлені на суді?

Є те, про що Бог охоче забуває

Як це чудово, що Бог готовий забути всі гріхи, які ми будь-коли вчинили. Ось Його обітниця: **«Їхню провину прощу, і не буду вже згадувати їм гріха!» (Єрем. 31:34; див. також Євр. 8:12).** Але це можливо тільки за умови, що ми розкаємося в них і залишимо їх. Будьмо ж вдячними Богові за Його таку виняткову пам'ять!

Наше вічне життя також залежить від того чудового факту, що Бог про нас пам'ятає. Після смерті ми перетворюємося на порошок, однак залишаємося зафіксованими в Божій пам'яті. Він пам'ятає все і зробить усе необхідне, щоб свого часу підняти нас із пороку до вічного життя.

Подякуймо ж Богові за Його особливу пам'ять: Він не згадує про те, що варте забуття, зате пам'ятає те, про що варто пам'ятати. Ми також повинні виховувати в собі цю особливу властивість: з Божою допомогою забувати все погане про людей і пам'ятати тільки добре.

Рейндер Бройнсма

Уникальные КЛЕТКИ

Клетка – базовая структурная единица каждого живого организма, который может состоять либо из одной клетки, либо из миллиардов. Большинство растений и животных многоклеточны.

Самая большая клетка на земле – желток яйца страуса, а самую маленькую невозможно увидеть без помощи электронного микроскопа. Она очень опасна. Этот маленький террорист – бактерия, которая вызывает заболевание пневмонией и в диаметре составляет всего лишь около пятнадцати миллионных сантиметра.

Чтобы понять, насколько она мала, представьте, что мы можем увеличить ее до размеров яйца страуса, при этом яйцо страуса также пропорционально увеличится. Так как яйцо страуса в миллиарды раз больше этой бактерии, каждая из этих двух клеток должна быть в миллиарды раз больше натуральной величины. Каков результат? Клетка бактерии после таких увеличений будет около 15 см в диаметре, а яйцо страуса – более 150 км.

Ученые постоянно продолжают изучать удивительные способности

клетки. Каждая из них работает как хорошо налаженная фабрика: в ней содержится источник энергии, место для хранения сырья, средства производства новых материалов, процесс удаления отходов и транспортная система.

Но самым удивительным является возможность большинства клеток самовоспроизводиться простым делением: сначала на две клетки, затем на четыре, потом на восемь и так далее. Например, после того как маленькое семечко проросло и его начальная клетка размножилась, начинает расти дерево. Когда мы размышляем об этом, то с уверенностью можем воскликнуть вместе с царем Давидом: **«Славлю Тебя, потому что я дивно устроен» (Пс. 138:14).**

**Джеймс и
Присцилла Такер**

КОЛИ ПРИЙДЕ ХРИСТОС?

Алехандро Буйон

Я виріс у сім'ї, де було дев'ятеро дітей. Наш батько, шахтар, приходив додому тільки раз на два тижні. Перед тим як піти, він завжди залишав список справ, які ми мали виконати до його повернення.

Ми часто відкладали все на останній день. Коли ж нарешті наставав день повернення батька, ми розподіляли справи між собою і виконували їх за кілька годин. Наш тато вважав, що в нього чудові слухняні діти. Однак він помилявся.

Якось на шахті трапився якийсь інцидент, і начальство відправило всіх шахтарів додому. Тому батько приїхав, коли ми його не чекали. На свій подив, він зіткнувся із сумною реальністю. Його діти виявилися не такими слухняними, як він вважав.

Мій батько був тільки людиною. Він не міг читати серця своїх дітей, але з Богом усе по-іншому.

Як за днів Ноя

Багато кого дивує те, що Ісус не повідомив дати Свого повернення. Причина цього криється в природі людського серця. Якби ми знали точний час Приходу Христа, ігнорували б до останнього Його поради щодо нашого життя. А за кілька годин до Його повернення намагалися б підготуватися до зустрічі з Ним. Ось чому Ісус прийде несподівано. Як Він Сам сказав: **«Про той же день і годину не знає ніхто: ані небесні ангели, ані Син, а тільки один Отець» (Матв. 24:36).**

Щодо Свого повернення Ісус каже: **«Бо так, як було за днів Ноя, таким буде прихід Сина**

Людського. Бо так, як у ті дні перед потопом їли й пили, одружувалися і виходили заміж – аж до того дня, як Ной увійшов у ковчег, і ніхто не знав; аж ось прийшов потоп і забрав усіх, – таким буде і прихід Сина Людського» (Матв. 24:37-39).

Повернення Ісуса буде несподіваним. Коли воно відбудеться, люди житимуть своїм звичайним, сповненим клопотів життям. Мало хто стежитиме за ознаками часу. Так само було і за днів Ноя. Люди були настільки заклопотані своїм життям, що в них не залишалося часу для Бога. Коли Ной почав застерігати їх, що незабаром світ буде потоплений, ніхто йому не повірив. Люди вважали Ноя божевільним і глузували з нього.

Непопулярна звістка

Вістка, яку проповідував Ной, не була популярною. Прийняти її – означало виставити себе на посміховисько. Так і сьогодні постмодерністське покоління вважає біблійну вістку химерною. Деякі люди заявляють, що це безглузда. Так само вістка про спасіння була сприйнята і за часів апостола Павла: **«Бо слово про хрест є безумством для тих, що гинуть, а для нас, які спасаємося, – це Божа сила» (1 Кор. 1:18).**

Ной проповідував 120 років. Можливо, напочатку багато хто із жителів допотопного світу повірив йому, деякі навіть за фінансову винагороду брали участь у будівництві ковчега. Імовірно припустити, що

були люди, які могли виділяти кошти та матеріали, щоб допомогти Ною в його місії. Проте потоп почався не так скоро, як очікували люди.

Минали роки. Ніхто більше не вірив у потоп. Тільки Ной, його дружина та троє синів із невістками ввійшли до ковчега. Де ж були ті люди, котрі повірили спочатку? Вони зневірилися.

Потім одного дня, коли ніхто не очікував жодних змін, трапилося щось надзвичайне. На небі з'явилося небачене тоді явище: невеличка хмарка, яка швидко росла й темніла, а незабаром вкрила все небо. Загримів грим. Спалахнула блискавка...

Тоді всі згадали про Ноя й побігли до нього. Вони благали, щоб їх впустили, але Бог зачинив двері ковчега й жодна людина не могла їх відчинити. **«І ніхто не знав; аж ось прийшов потоп і забрав усіх, – таким буде і прихід Сина Людського» (Матв. 24:39).**

Люди були неготові до цієї події, і так само буде з більшістю людей під час Приходу Ісуса. Апостол Петро свідчить, що перед Другим приходом історія повториться: **«Знайте насамперед те, що в останні дні придуть з насмішками кепкуни... І скажуть: Де обітниця Його приходу? Бо відколи впокоїлися батьки, все залишається так, як від початку творення!» (2 Петра 3:3, 4).** Багато хто глузуватиме з ідеї про повернення Ісуса. А до тих, хто готується до Другого приходу Христа, вони ставитимуться як до дивних людей не від світу цього.

Чому Прихід затримується?

Апостол Петро пояснює уявну затримку Приходу Христа: **«Це одне хай не буде приховане від вас, улюблені: один день у Господа – мов тисяча років, а тисяча років – немов один день! Не бариться Господь з обітницею, хоч це деякі вважають за зволікання, але є довготерпеливий до нас, не бажаючи, аби хтось загинув, а щоб усі прийшли до каяття» (2 Петра 3:8, 9).**

У наведеному тексті апостол Петро виділяє дві думки. По-перше, людське життя короткочасне. Скільки років може прожити сучасна людина? У Японії одна жінка-довгожитель померла у віці 113 років. Та хіба можна порівняти ці роки з вічністю? Тому Ісус не бариться зі Своім Приходом.

Друга думка стосується Божої милості. Господь любить усіх людей. Якби все

залежало тільки від Його любові, кожен отримав би спасіння, але воно вимагає особистого рішення людини. Ніхто не може в цьому питанні приймати рішення за когось. Бог створив людину вільною моральною істотою, тому залишає право вибору за нею. Проте Він також дав нам Своє Слово, яке ясно відкриває, якими будуть наслідки нашого особистого вибору.

Хоч Бог любить людство й довготерпеливий до всіх, однак це не означає, що двері благодаті будуть відчинені вічно. Петро застерігає: **«А Господній день прийде, мов злодій уночі, коли небо з гуркотом пройде, а розпечені стихії розплавляться, і земля та діла, що на ній, згорять» (2 Петра 3:10).**

Тут знову можна простежити елемент несподіванки. Злодії не попереджають, коли збираються пограбувати будинок. Своїм порівнянням апостол указує на несподіваність Приходу Христа.

Будьте готові!

Ісус бажає, щоб Його діти завжди були готові. Тому Він каже: **«Стережіться, щоб ваші серця не обтяжувалися ненаситністю та пияцтвом і життєвими клопатами і щоб не надійшов на вас той день несподівано, наче пастка, бо прийде він на всіх, що проживають на поверхні всієї землі. Тож пильнуйте, постійно моліться, щоб змогли ви уникнути всього того, що має відбутися, – і стати перед Сином Людським!» (Луки 21:34-36).**

Скоро настане день, коли люди прокинуться, як завжди, щоб узятися за свої повсякденні клопоти. Люди

продовжуватимуть чинити добро і зло в гонитві за своїми мріями. Так само, як було за днів Ноя.

Раптом на небесах з'явиться маленька хмарка. З кожною секундою вона зростатиме. Земля здригнеться до самої основи. Ось як Іван описує цю сцену: **«І я глянув, коли Він відкрив шосту печать. І був великий землетрус, і сонце стало темне, як той волосяний міх, а весь місяць став, наче кров. І небесні зорі попадали на землю, як смоківниця скидає свої плоди від сильного пориву вітру. І небо відійшло, згорнувшись, як сувій; і кожна гора та острів зрушилися зі своїх місць. А земні царі, і вельможі, і тисяцькі, і багатії, і сильні, і кожний раб, і кожний вільний сховалися в печерах та в гірських ущелинах, гукаючи до гір та до скель: Упадіть на нас і сховайте нас від обличчя Того, Хто сидить на престолі, та від гніву Агнця! Бо прийшов великий день Його гніву, – і хто може встояти?» (Об'явл. 6:12-17).**

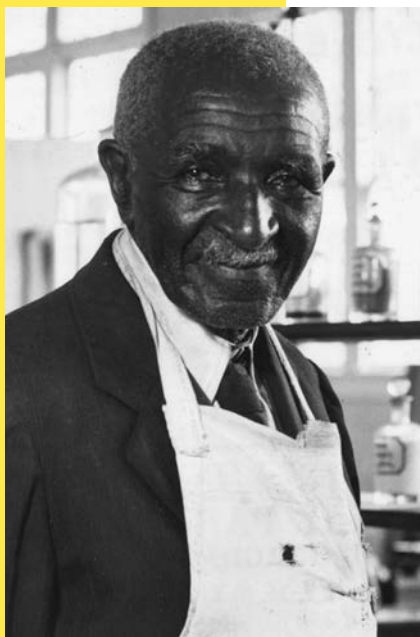
Поки одні з жахом утікатимуть, інші, котрі очікували Другого приходу, піднімуть руки й вигукуватимуть: **«Це наш Бог, що на Нього ми мали надію – і Він спас нас! Це Господь, що на нього ми мали надію, – тішмося ж ми та радіймо спасінням Його!» (Ісаї 25:9).**

Христос повертається, щоб покласти край довгій сумній історії гріха, щоб забрати вас додому й сказати, що завжди сподівався побачити вас у вічності разом з усіма спасеними.

Чи готуєтеся ви до цієї доленосної зустрічі?

От раба до ученого

В 1864 г. в семье рабов, трудившихся на плантации в штате Миссури, родился мальчик. Когда он был еще совсем маленьким, умер его отец, а через некоторое время на них напали бандиты и увели мальчика с матерью в плен. Моисею Карверу удалось выкупить мальчика, но своей богобоязненной матери с того времени ребенок больше никогда не видел.

Госпожа Карвер назвала мальчика Джорджем Вашингтоном, потому что не знала ни его имени, ни откуда он родом. Джордж стал частью их семьи.

Мальчик рос нелюдимым и болезненным. Он не общался со сверстниками и к тому же имел серьезный дефект речи. Но Джордж был поразительно любознательным. Особенно его интересовали растения. Он собирал цветы и травы, коллекционировал лягушек, кузнечиков.

Зимой мальчик ухаживал за ослабевшими растениями, возвращая их к жизни. Его вопросы часто ставили взрослых в тупик: «Почему трава зеленая? Как из зернышка вырастает растение?» Друзья фермера называли Джорджа лекарем растений.

В десятилетнем возрасте мальчик покинул ферму, чтобы посещать школу. Он нанимался на различные работы на фермах, в прачечных и в частных домах и зарабатывал себе на жизнь. В Миннеаполисе, штат Канзас, он закончил школу. Юноша упорно стремился получить образование, хотя в то время это было очень нелегко, особенно для чернокожего.

Однако он не сдавался, продолжал трудиться и в 1896 году получил диплом в университете штата Айова.

Основой его молитвенной жизни была вера в силу молитвы. Джордж Вашингтон Карвер, исполненный смиренной веры, в самом начале своей карьеры попросил Бога открыть ему тайны Вселенной. Позже, рассказывая об этом в свойственной ему шутиливой манере, он отметил, что Бог заранее предупредил его, что тайны Вселенной намного превосходят область его знаний и компетенции.

В 1885 году Джордж закончил высшее учебное заведение и затем в 1894 г. получил степень бакалавра сельскохозяйственных наук, а в 1896 г. степень магистра наук в Сельскохозяйственном колледже штата Айова. Он был первым афро-американцем, который получил научные степени и работал в высшем учебном заведении. Позже Джордж Карвер принял приглашение возглавить факультет сельского хозяйства в институте Таскиги в Алабаме. На сельскохозяйственных угодьях Юга, истощенных в результате многолетних посадок исключительно одного хлопка, Карвер посадил земляной орех и сладкий картофель, что позволило получить не только богатые урожаи, но и восстановить почву. Фермеры настолько преуспели в выращивании арахиса и сладкого картофеля, что не находили достаточно рынков сбыта своей продукции. Карвер по своему обычаю обратился с этой проблемой к Богу. Джордж просил Господа показать ему, как можно использовать земляной орех.

После долгих лабораторных исследований Джордж, применяя один и тот же метод, получил 300 производных продуктов от земляного ореха и 118 от сладкого картофеля, в том числе и медицинские масла, чернила, краски, растворимый кофейный напиток, муку, масло, резину, уксус, черную патоку, клей для почтовых марок, удобрения и многое другое. Джордж Вашингтон Карвер рассказывал, что каждый раз, прежде чем ставить опыт, он обращался к Богу и спрашивал Его, что он должен делать.

Джордж Карвер стал известен по всему миру. С ним сотрудничал Генри Форд, с ним встречались президенты Калвин Кулидж и Франклин Рузвельт, он получил много наград и орденов. Томас Эдисон предложил ему работу с вознаграждением в 100 000 долларов в год. Карвер отказался, поскольку чувствовал, что Бог хочет, чтобы он оставался на своем месте. Карвер говорил:

«ЛИЧНЫЕ ОТНОШЕНИЯ С ВЕЛИКИМ ТВОРЦОМ ВСЕГО СУЩЕГО – ЭТО ЕДИНСТВЕННАЯ ОСНОВА ПОЛНОЙ, НАСЫЩЕННОЙ ЖИЗНИ. ОБЩАЙТЕСЬ С БОГОМ, БЕСЕДУЙТЕ С НИМ, ПОЗВОЛЬТЕ ЕМУ УПРАВЛЯТЬ ВАШЕЙ ЖИЗНЬЮ. НЕКОТОРЫЕ ЛЮДИ НИКОГДА ПО-НАСТОЯЩЕМУ НЕ ЗНАЛИ ЖИЗНИ, ПОТОМУ ЧТО БЫЛИ ПОГЛОЩЕНЫ СОБОЙ. ВЫ ДОЛЖНЫ НАЧАТЬ СТРОИТЬ ОТНОШЕНИЯ С СОЗДАТЕЛЕМ, ЕСЛИ ХОТИТЕ ПОДНЯТЬСЯ НАД МЕЛОЧАМИ ЖИЗНИ».

ЗА ГРАНЬЮ ВООБРАЖЕНИЯ

***«Когда взираю я на
небеса Твои – дело Твоих
перстов, на луну и звезды,
которые Ты поставил, то
что есть человек, что Ты
помнишь его, и сын челове-
ческий, что Ты посещаешь
его?» (Пс. 8:4, 5).***

Долгое время люди считали, что Земля является центром Вселенной, а Солнце и все звезды вращаются вокруг нее. Но после того как был изобретен телескоп, выяснилось, что они сильно ошибались. И в дальнейшем всякий раз при изобретении более

мощного телескопа обнаруживалось, что Вселенная значительно больше, чем люди на тот момент представляли. Она столь огромна, что не только наша крошечная планета и небольшое Солнце, но вся галактика Млечный Путь является лишь маленьким пятнышком, наподобие едва различимой точки на огромном экране радара.

Насколько велика Вселенная?

Насколько велика Вселенная? Она больше, чем мы можем себе предста-

вить! Давайте посмотрим, сможет ли наш мозг справиться с некоторыми числами.

Сколько километров вы проехали в прошлом году? Двадцать тысяч километров? Пятьдесят тысяч? Многие люди, часто летающие в командировки на самолете, преодолевают расстояния около ста тысяч километров в год. Если мы посмотрим в небо, то без труда сможем увидеть Луну – она удалена от Земли в среднем на 384 400 км. Мы также можем видеть Солнце, хотя для безопасности зрения непосредственно на него лучше не смотреть. Может показаться, что Солнце почти такого же диаметра, как и Луна, но в действительности это далеко не так. Эта звезда настолько далека, что лучам света требуется около восьми минут, чтобы достичь поверхности Земли!

Насколько же велико Солнце? Внутри него уместится около миллиона таких планет, как Земля. Уже это одно довольно сложно себе представить! В таком случае, возможно, Солнце является самым большим объектом во Вселенной? Именно так долгое время и считали.

Но и это не соответствует действительности. Вы когда-нибудь пытались отыскать на небе созвездие Орион? Бетельгейзе, одна из самых ярких звезд этого созвездия, настолько велика, что будь она звездой в нашей системе вместо Солнца, то попросту не уместилась бы в орбиту, по которой вокруг Солнца движется Земля, удаленная от него на расстояние почти в 150 млн км. Бетельгейзе даже не уместилась бы в пределах орбиты Юпитера, удаленного от Солнца на 779 млн км.

Однако самая большая известная нам на сегодняшний день звезда называется Большой Пес. Она настолько велика, что если представить себе Землю размером с 10-копеечную монету, а Солнце – трехметровым шаром, то Большой Пес был бы в диаметре около 4 км! Если продолжить пользоваться этим же сравнением, то насколько далеко в таком случае была бы удалена Земля от Солнца? Примерно на расстояние футбольного поля (110 м). Фактически, если бы вся наша Солнечная система была размером с монету, то Солнце можно было бы увидеть только с помощью микроскопа, а ближайшая к нам звезда была бы удалена на расстояние в 90 метров. Если бы вы могли путешествовать со скоростью света, а это 300 000 км/с, то вам понадобилось бы сто тысяч лет, чтобы пересечь только нашу галактику!

Если бы вся наша галактика была размером с монету (не забывайте, в ней более 200 миллиардов звезд), то Солнечная система была бы настолько маленькой, что мы не смогли бы ее разглядеть даже в микроскоп, а другие галактики были бы удалены от нее на расстояние от 3 до 300 метров.

Столько галактик! Столько звезд!

А сколько вообще существует галактик? Стремясь заглянуть как можно дальше в глубины космоса, астрономы направили телескоп «Хаббл» на фрагмент ночного неба, который казался пустым. На нем не было ►

видимых с Земли звезд, галактик или иных объектов. Ученые фотографировали этот фрагмент в течение 11 дней, а затем тщательно исследовали полученные снимки. И вот в этом незначительном пятнышке пространства, размеры которого составляют всего 3 % от площади лунного диска, люди с помощью «Хаббла» обнаружили несколько тысяч галактик. Не звезд, а целых галактик, каждая из которых состоит из триллионов звезд.

Когда же астрономы еще более подробно в течение 23 дней изучали этот фрагмент космического пространства, то было выявлено вдвое больше галактик. Основываясь на этих исследованиях, астрономы подсчитали, что в пределах доступной для наблюдений части Вселенной находится около 175 миллиардов галактик. А сколько же в них тогда звезд? Если взять за основу данные, что в среднем одна галактика состоит из 200 миллиардов звезд, то всего во Вселенной должно быть около 350 000 000 000 000 000 000 000 звезд.

Естественно, эти данные могут измениться, когда мы разработаем технологии, позволяющие нам заглянуть еще глубже в космическое пространство.

Вспомните об этом, когда в следующий раз окажетесь на пляже. Возьмите полную пригоршню песка. Если приведенные выше расчеты верны, тогда во Вселенной звезд больше, чем крупниц песка на всех пляжах нашей планеты, вместе взятых.

Итак, теперь мы знаем, что Земля не является центром Вселенной. Но в течение столетий человек не перестает задаваться вопросом об уникальности нашей планеты: является ли Земля единственным местом во Вселенной, где есть жизнь? Не так давно было обнаружено, что в большинстве звездных систем присутствуют планеты. Только в нашей галактике насчитывается более миллиарда планет, но на скольких из них существует жизнь в том или ином виде? У нас пока нет научного ответа на этот вопрос.

Чудеса Вселенной не поддаются воображению! И это при том, что мы еще ничего не сказали о туманностях, квазарах, черных дырах и многих таинственных объектах. Могло ли все это возникнуть случайно?

«Поднимите глаза ваши на высоту небес и посмотрите, кто сотворил их? Кто выводит воинство их счетом? Он всех их называет по имени: по множеству могущества и великой силе у Него ничто не выбывает» (Ис. 40:26).

Терпіння СВЯТИХ

**«Тут терпіння святих, які бережуть Божі заповіді та віру Ісуса!»
(Об'явл. 14:12).**

У квітні 1521 року перед поїздкою до Вормса Мартін Лютер сказав своїм друзям, які намагалися затримати його: «Ви можете чекати від мене всього, окрім страху або зречення. Я не втікати й не візьму назад своїх слів». Імператор запропонував йому зректися свого вчення. Однак Лютер відмовився: «Якщо я не буду переконаний свідченням Святого Письма і якими доказами розуму – бо я не визнаю авторитету ні пап, ні соборів, оскільки вони суперечать одні одному, – а совість моя Словом Божим зв'язана, не можу і не хочу нічого зрікатися, бо недобре й небезпечно зрікатися своєї совісті».

Коли йому знову сказали зректися своїх слів, він молитовно склав руки й сказав: «На цьому стою і не можу інакше. Нехай допоможе мені Бог!» ▶

На чому стоїмо ми?

До вашої уваги пропонуємо текст зі Святого Письма, у якому записана точна характеристика народу Божого: **«Тут терпіння святих, які бережуть Божі заповіді та віру Ісуса!» (Об'явл. 14:12).**

Отже, Господні діти мають терпеливість святих, бережуть Заповіді Божі та мають Ісусову віру.

Розглянемо кожну з цих характеристик окремо. Божий народ має віру в Ісуса. Саме це чітко відмежовує християн від язичників та атеїстів. Люди, котрі мають віру в Ісуса Христа, поклоняються не ідолам, виготовленим із дерева, заліза, глини чи каменю, а Живому Богові. Вони також не мають нічого спільного з атеїзмом.

Друга характерна риса свідчить про те, що народ Божий береже Його Заповіді. Зауважте: перша риса, яку ми розглянули, відокремлює християнство від язичництва й атеїзму загалом, а друга робить чітке розмежування вже в християнському світі. Адже не всі, хто вірить в Ісуса, «бережуть заповіді» Божі як моральні норми праведності. Христос прийшов у цей світ, щоб прославити Закон Свій (див. Ісаї 42:21).

Віра в Ісуса й дотримання Божих Заповідей є важливими аспектами християнського життя. Народ Божий не формально дотримується Десяти Заповідей, а вшановує їх як велике відкриття характеру Господа.

Третя характеристика наголошує на терпінні святих. Бо не всі, хто вірить в Ісуса і дотримується Божих Заповідей, мають терпіння святих.

Нам доводиться терпіти багато чого в житті, особливо тоді, коли не можемо нічого змінити. Прикладом терпіння для нас є Ісус Христос. Христос мав постраждати замість грішного людства, прийняти кару Божественного правосуддя.

Між досконалими Особами Божества панує досконала єдність. Але задля спасіння людства Спаситель погодився на цю розлуку, спричинену гріхом. Звертаючись до Своїх учнів, Христос сказав: **«Смертельним смутком охоплена душа Моя. Залишайтеся тут і пильнуйте зі Мною!» (Матв. 26:38).** Людське серце палко прагне співчуття, особливо коли страждає. Цю потребу до глибини душі відчув і Христос. **«Повертається до учнів і знаходить, що вони сплять, і каже Петрові: То не змогли ви й однієї години попилувати зі Мною?» (Матв. 26:40).** У час найважчого душевного болю Він прийшов до Своїх учнів з палким бажанням почути слова втіхи від тих, кого Сам благословляв, утішав і захищав у горі й нещасті. Тепер Він Сам бажав, щоб за Нього молилися. Ісус з останніх сил ішов до того місця, де залишив Своїх супутників, але вони спали. І хоч учні знехтували проханням Ісуса, Він не розгнівався на них.

Страждання Христа в Гефсиманії були надто сильними. **«Пім Його став як краплини крові, що капали на землю» (Луки 22:44).** Однак страждання не позбавили Його терпіння.

Два розбійники, які були розп'яті праворуч і ліворуч Сина Божого, несамоовито кричали й пручалися, тоді як Ісус не виявив жодного опору катам. З уст Спасителя не зірвалося жодної скарги. Коли воїни виконували свою жакхливу й жорстоку роботу, Христос молився за Своїх ворогів: «Отче, прости їм, бо вони не знають, що чинять!»

Євангеліст Лука також свідчить, що народ глузував із приреченого до страти Ісуса, однак Христос терпів і зберігав душевний мир (див. Луки 23:35-37).

У книзі Еллен Уайт «Христос – надія світу» (с. 753, 754) читаємо: «Бог зі Своїми святими ангелами перебував біля хреста. Отець був зі Своїм Сином, хоч Його присутність була невидимою. Якби Його слава засяяла з хмари, тоді люди, які бачили це світло, загинули б. У той жакхливий час Христос не повинен був отримати відради від Свого Отця. Він топтав чавило Сам...»

Часто наше терпіння – не більше як свідчення нашого безсилля. Терпіння Христа походило з любові. Отже, терпіння святих – це вияв великодушності, милості й любові до інших людей.

На жаль, нерідко ми любимо лише тих, хто любить нас, і добре ставимся до тих, хто добре ставиться до нас. Однак терпіння святих – це терпіння Ісуса. Дітей Божих визначають саме за цим критерієм.

Історія зберегла багато прикладів терпіння святих. Згадаймо Яна Гуса, якого стратили 6 липня 1415 року, саме в день його народження. На соборі в місті Констанці суддя прочитав Гусу вирок: «Позбавити його як невинуватого єретика звання священника й віддати до рук світської влади».

Для уникнення покарання Гусу потрібно було вимовити лише одне слово: «Зрікаюся». Проте Гус відповів, що готовий своє визнання авторитету Біблії засвідчити смертю. Смертний вирок був винесений, почалася церемонія розжалування. Коли єпископи зодягнули в'язня у священницькі ризи, він сказав: «Наш Господь Ісус Христос також був зодягнений на знак зневаги в білий одяг, коли Ірод звелів Його відвести до Пилата». Яна Гуса прив'язали до стовпа й запалили під ним вогонь. Коли полум'я запалахкотіло навколо його ніг, він почав співати: «Ісусе, Сину Давидів, помилуй мене!» І продовжував співати, поки його голос не затих. Отже, терпіння святих полягає в тому, що вони силою Христа готові відстоювати понад усе Божі заповіді та віру Ісуса.

Володимир Гриневич

ПОЦЕЛУЙ МАТЕРИ СДЕЛАЛ МЕНЯ ХУДОЖНИКОМ

«Для радостного и счастли-
вого детства слова похвалы
почти так же необходимы, как
доброта и сердечность. Умная
похвала значит для ребенка то
же, что солнце для цветка».

Кристиан Нестел Боуви

Главной отличительной чертой человека является его страстное желание быть признанным. Прекрасное чувство того, что мы кому-то нравимся, вызывает в каждом из нас желание сделать что-либо еще, чтобы и дальше пользоваться успехом.

Известный английский живописец Бенджамин Уэст рассказывал, как он стал художником. Однажды мать ушла, оставив его с сестрой Сэлли. Он нашел несколько бутылок чернил различных цветов и решил нарисовать портрет Сэлли. Кухня при этом приобрела ужасный вид. Когда мать вернулась, она не упрекнула сына за хаос. Подняв изрисованную им бумагу, она воскликнула: «Да это же Сэлли!» И вознаградила старания Бенджамина поцелуем.

Уэст говорил: «Поцелуй матери сделал меня художником».

К сожалению, многим детям редко приходится слышать похвалу. Стоит же им сделать что-либо неправильно, как они получают выговор. Исследования доказывают, что ребенка необходимо четыре раза похвалить, чтобы компенсировать одно порицание. Нетрудно детей осуждать и концентрировать внимание на их плохом поведении и поступках, но задумайтесь о том, сколько радости приносят ребенку слова поощрения и похвалы.

Многие взрослые считают, что похвала может испортить ребенка.

Но это не так. А вот ребенок, которого не похвалят за выполненную работу, может добиваться похвалы другим способом: если кто-то похвалит его за обман и воровство, он попытается стать профессионалом в этом деле.

Люди редко меняются, если мы им указываем только на ошибки. Они могут затаить на нас обиду. Если же мы хотим кому-то помочь, давайте искренне хвалить и поощрять его. Это рождает тепло и нежность, которые нужны каждому из нас, чтобы измениться к лучшему.

Для ребенка родители – самые главные люди в мире. И если они хвалят ребенка, он чувствует себя любимым и уверенным. Один мальчик пришел к выводу: «Мне было все равно, что говорили люди, это мало помогало. Но когда папа сказал: “Это ты сделал хорошо”, – мой мир изменился».

Похвалить ребенка – значит помочь ему преодолеть чувство боязни и способствовать развитию независимости, благородства, инициативы, сотрудничества.

В одной из школ была очень низкая успеваемость. Нужно было как-то менять ситуацию. Один опытный человек посоветовал учителям быть более предупредительными с учениками и предложить им беседовать с ними при входе в школу, называя их по именам. Очень скоро успеваемость учащихся улучшилась.

И. В. Гете писал: «Когда мы хвалим ребенка, мы поощряем его ближе подойти к той цели, которой, как мы считаем, он мог достичь. Все, что мы признаем, воздастся нам позднее. Если мы любим и хвалим ребенка, мы любим и хвалим не то, что есть, а то, чего ожидаем».

НАДОЕДЛИВЫЕ МОСКИТЫ, ИЛИ КОМАРЫ

«Послал на них насекомых, чтобы жалили их, и жаб, чтобы губили их» (Пс. 77:45).

Возможно, москиты и были теми насекомыми, которых Господь послал в качестве одной из язв на египтян. Есть ли более надоедливые и неприятные существа на земле? Из трех тысяч видов москитов некоторые являются переносчиками таких заболеваний, как малярия, амарилльная лихорадка, энцефалит, которые унесли жизни миллионов людей.

Современная медицина продолжает вести борьбу с болезнями, переносимыми этими насекомыми. Мы продолжаем подвергаться нападениям со стороны крохотных монстров, которые докучают нам своими укусами. Когда москит кусает, он впрыскивает в кожу человека вещество, предотвращающее свертывание крови. Некоторые люди настолько чувствительны к нему, что укус этого насекомого оставляет на их коже зудящие следы размером с монету.

Махая крыльями, они издают пронзительный звук, который предупреждает об их приближении. Знатоки музыки говорят, что частота такого писка на пять нот выше си.

Энтомолог (специалист, изучающий насекомых) У. Э. Браун выяснил, что темная одежда привлекает насекомых больше, чем белая. В ходе его экспериментов выяснилось, что еще их притягивает двуокись углерода и другие элементы, выдыхаемые человеком. Другие ученые утверждают, что темнокожие люди больше привлекают москитов, чем светлокожие, что женщины чаще подвергаются укусам насекомых, чем мужчины, а также что они чаще кусают тех людей, от которых исходит аромат мыла.

Как прекрасно будет на Новой земле, где мы будем гулять по лесу, не боясь москитов. Возможно, звук их крыльев будет самой высокой нотой в небесной симфонии.

Спалах блискавки

Унаслідок удару блискавки щороку гине більше людей, ніж від ураганів, торнадо й повені, разом узятих. Ви знаєте, куди потрібно бігти під час грози? Чи знаєте ви, де вам не слід перебувати, коли спалахує блискавка? За добу у світі фіксують десятки тисяч гроз.

Згідно з дослідженнями, місця, де не слід перебувати під час грози: на відкритому просторі, під деревами, у воді або біля води, біля високих і металевих об'єктів, у невеликих укриттях або господарчих будівлях, зокрема в сараях. Не потрібно під час грози розмовляти по телефону.

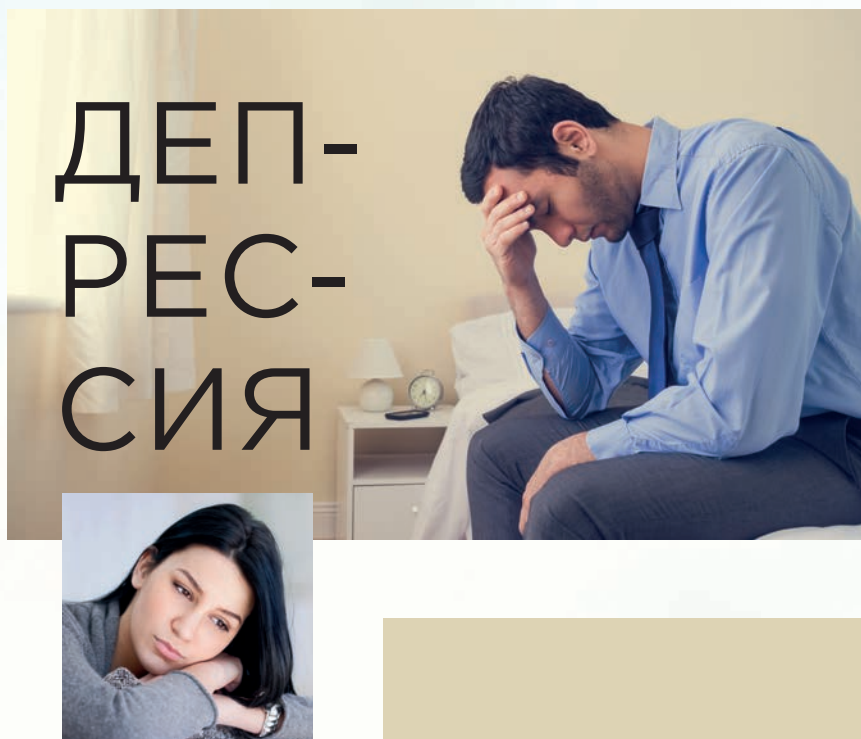
Щоб відчувати себе в безпеці, нам слід перебувати у великих будинках, особливо в тих, які обладнані громо-відводами (що більше будівля або

будинки, то краще). Перебування в автомобілі також допустиме.

Якщо під час грози ви опинилися на відкритому просторі, необхідно негайно сховатися в яру, рівчаку, ямі, що нижче за рівень землі й не заповнені водою. Та якщо земля суха й поблизу немає ярів, ляжте на неї; якщо земля сира й переїщить злива, сядьте навпочіпки й опустіть голову між колінами. Якщо ви перебуваєте в лісі, знайдіть найменше дерево або низькорослий чагарник і сховайтесь там. До слова, попри поширену думку, блискавка може вдарити в те саме місце кілька разів.

Тепер, коли Господь близько, де перебуваємо ми? Де нам необхідно бути, коли Він прийде?

«Адже як блискавка виходить зі сходу і з'являється аж на заході, таким буде й прихід Сина Людського» (Матв. 24:27).

Депрессия – заболевание не новое, оно существовало от начала грехопадения человечества. Сам термин «депрессия» (от лат. *depressio* – «подавление») появился сравнительно недавно – в XIX веке. На протяжении более чем двух тысяч лет депрессию называли меланхолией. Известный врач древности Гиппократ (460–356 гг. до н. э.) впервые ввел это понятие. «Меланхолия» в переводе с греческого языка (*melaina chole*) означает «черная желчь». Гиппократ считал, что у людей, в организме которых образуется избыток черной желчи, развивается меланхолия. Это

состояние, как он описывал, проявляется печалью, отвращением к пище, унынием, бессонницей, раздражительностью и беспокойством. Гиппократ пришел к выводу, что меланхолия возникает в нашем мозге, а виной всему черная желчь, которая пропитывает его. Однако в своих трудах он отмечает, что меланхолия может возникать из-за сильного потрясения или переутомления, а иногда она проявляется без видимой причины. Также он предполагал, что некоторые люди рождаются с предрасположенностью к меланхолии и что это состояние может возник-

нута в результате сильной душевной травмы. Гиппократ связывал накопление черной желчи с осенне-зимним периодом и говорил, что именно в это время лечил меланхолию специальной диетой, давал больным средства со слабительным и рвотным эффектом, что, как утверждалось, способствовало освобождению организма от черной желчи.

Во времена Средневековья Римско-Католическая церковь называла меланхолию словом *asedia*, которое означало «вялость, праздность, лень». Утверждалось, что в таком состоянии пребывает человек, чья душа разделена с Богом. Церковь Средневековья считала, что, если человек, подверженный меланхолии, отпал от Божьей благодати, он может вызвать соблазны у других, поэтому его следует удалить из сообщества верующих. Сначала это было отлучение от церкви, позднее штраф, тюремное заключение, а если это не помогало, то его просто сжигали на костре. Только Богу известно, сколько людей, испытывающих апатию и подавленность, лишились жизни в то мрачное время.

В эпоху Возрождения отношение к депрессии изменилось. Итальянский философ Марсилио Фичино (1433-1499) писал, что меланхолия – это тоска по великому и вечному. Печаль отдаляет душу от мира и тем самым приближает ее к Богу. Фичино сам страдал от тяжелых приступов меланхолии, во время которых впадал в сильное отчаяние, так что его друзьям приходилось помогать ему, приводя его же доводы. Философ пытался бороться с болезнью с помощью специальной диеты, физических

упражнений и музыки. В начале XIX века депрессию снова начали считать болезнью, а затем она превратилась в утонченную лирическую эмоцию, ставшую источником вдохновения для авторов большинства произведений современной литературы.

Что же такое депрессия – избыток черной желчи, лень или тоска по великому и вечному? Каковы ее причины? Далее мы постараемся дать ответы на эти вопросы. Но главное – мы увидим, что есть выход из мрачной меланхолии. Ведь и Священное Писание говорит: **«Потому что есть будущность, и надежда твоя не потереяна» (Притч. 23:18).**

ДЕПРЕССИЯ – УГРОЗА ДЛЯ ВСЕГО ЧЕЛОВЕЧЕСТВА!

«...Жизнь человека не зависит от изобилия его имения» (Лк. 12:15).

Эту женщину нельзя было не запомнить. Увидев ее опечаленное лицо, когда она вошла в кабинет врача, я понял, что это – особый случай. Ее голос был тихим, слова произносились с большим трудом, уныние и безнадежность легко читались во всем ее образе.

Депрессия определяется в медицине как психическое нарушение, которое проявляется унынием, потерей интереса к жизни, апатией, неспособностью радоваться и получать удовольствие. Часто оно сопровождается глубоким чувством ▶

вины или низкой самооценкой. При этом состоянии, как правило, нарушен сон, аппетит, присутствуют постоянное чувство усталости и плохая концентрация. Такие изменения в настроении должны длиться как минимум две недели, только тогда врач может поставить этот диагноз.

К большому сожалению, каждый год около миллиона человек заканчивают жизнь самоубийством, причем в большинстве случаев причиной этого является злосчастная депрессия.

По результатам исследования, которое проводилось среди 60 тысяч работающих людей, выяснилось, что наиболее часто от депрессии страдают люди, работающие по уходу за пожилыми и больными людьми, а также няни, присматривающие за маленькими, – 11,3 %. Далее идут работники общепита – 10,3 %, третье место занимают врачи – 9,6 %. Меньше всего этому заболеванию подвержены ученые, архитекторы и инженеры – 4,3 %. Интересно, что среди безработных этот показатель составил 12,7 %.

Депрессии подвержены больше женщины, нежели мужчины, хотя некоторые специалисты считают, что это связано с низкой обращаемостью мужчин к врачам. Это заболевание чаще развивается среди членов семьи депрессивных пациентов. Приблизительно 20% родственников больных подвержены депрессии, в то время, как родственники здоровых заболевают в 7 % случаев. Несмотря на наследственную предрасположенность к этому состоянию, многие психиатры придерживаются мнения, что в основном депрессия возникает как следствие удовлетво-

ренности человека происходящим в его жизни или как реакция на стресс. Менее чем в 5-10 % случаев это заболевание вызвано нарушением внутренних механизмов регуляции работы нервной системы. Такую депрессию называют эндогенной.

В странах третьего мира депрессия встречается гораздо реже, чем в экономически развитых государствах, хотя там люди испытывают недостаток во многих жизненно необходимых вещах, таких как пища, одежда или жилье. Несмотря на достаточно комфортные условия жизни в странах Европы и на Западе, депрессия поражает там значительную часть населения. На сегодняшний день в США депрессия – вторая «по частоте» причина, по которой дают больничный, а в Швеции – первая. Хотя здесь люди должны быть наиболее удовлетворены своей жизнью и испытывать меньше стрессов. Но наше душевное благополучие и удовлетворенность зависят не только от материальных благ, но и от других факторов.

Христос однажды сказал: **«Жизнь человека не зависит от изобилия его имени» (Лк. 12:15).**

Если вы думаете, что, уехав туда, куда ведет ваша мечта или воображение, вы обретете счастье, то это большая ошибка. Счастье, получаемое из земных источников, – временное и непостоянное, лишь мир от Бога дарит нам истинную радость и удовлетворение. Все, что нам надо для истинного счастья, – это Христос в сердце. Он сказал: **«Мир оставляю вам, мир Мой даю вам; не так, как мир дает, Я даю вам. Да не смущается сердце ваше и да не устрашается» (Ин. 14:27).**

БІБЛІЙНИЙ ПРИНЦИП

ЧИСТИХ ТА НЕЧИСТИХ ТВАРИН

Біблія навчає не лише моральних та етичних норм, якими має керуватися людина, але й законів здоров'я. Бог не тільки бажає спасти нас, подарувавши вічність, Він є Цілителем, Який каже: «Я даю вам закони для вашого ж здоров'я, виконуйте їх».

«Коли дійсно будеш ти слухати голосу Господа, Бога твого, і будеш робити слушне в очах Його, і будеш слухатися заповідей Його, і будеш виконувати всі постанови Його, то всю хворобу, що Я поклав був на Єгипет, не покладу на тебе, бо Я – Господь, Лікар твій» (Вихід 15:26). ➤

Дослідження давньоєгипетських мумій виявили, що ці люди хворіли на такі ж хвороби, що й сучасний світ, – інсульти, виразки шлунка, ракові захворювання. Із цією проблемою стикався народ, який не знав Бога.

Ось що пише з цього приводу апостол Павло: **«Хіба ви не знаєте, що ваші тіла – то храм Святого Духа, Який є у вас і Якого ви маєте від Бога, і що ви не належите самим собі? Бо ви викуплені за ціну. Отож прославляйте Бога у вашому тілі та у вашому дусі, що належать Богові!» (1 Кор. 6:19,20).**

Бог створив нас за Своїм образом і подобою. Він дав нам життя, і ми не маємо жодного права занапащати його. Якщо ви курите, то наражаєте себе на такі хвороби, як емфізема або рак легенів. Якщо ви вживаєте спиртні напої, замисліться над словами: **«Вино – то насмішник, напій п'янкий – галасун, і кожен, хто блудить у ньому, немудрий» (Прип. 20:1).** Премудрий Соломон радить: **«Не дивись на вино, як воно рум'яніє, як виблискує в келиху й рівенько ллється, – кінець його буде кусати, як гад, і вжалить, немов та гадюка, – пантруватимуть очі твої на чужі жінки, і серце твоє говоритиме дуροщі...» (Прип. 23:31-33).**

У Першому посланні до коринтян 6:9, 10 читаємо: **«Хіба ви не знаєте, що неправедні не успадкують Божого Царства? Не обманюйте себе: ні розпусники, ні ідолопоклонники, ні перелюбники, ні блудники, ні мужоложники, ні злодії, ні користолюбці,**

ні п'яниці, ні наклепники, ні розбійники Божого Царства не успадкують». Це конкретне застереження: людина, яка вживає алкоголь, не може успадкувати Царства Божого, якщо не покається в цьому злі.

Проаналізуймо, чим харчувалася людина до гріхопадіння: **«І сказав Бог: "Оце дав Я вам усю ярину, що розсіває насіння, що на всій землі, і кожне дерево, що на ньому плід деревний, що воно розсіває насіння, – нехай буде на їжу це вам!"» (Бут. 1:29).**

Утім, після потопу клімат на Землі змінився. Коли люди вийшли з ковчега, рослин на землі не було, тому Бог дозволив людям їсти м'ясо тварин, яких визначив чистими. **«Із усякої чистої худоби візьмеш собі по семеро, самця та самицю її, а з худоби нечистої – двоє: самця та самицю її» (Бут. 7:2).** Отже, худоба поділяється на чисту та нечисту.

Бог звелів у ковчезі розмістити чистих тварин по сім пар (їх після потопу можна було їсти), а нечистих – по одній парі. Тому якби Ной з'їв хоч одну з нечистих тварин, цей вид зникнув би назавжди.

«Кожну з худоби, що має розділені копита, і що має копита роздвоєні розривом, що жує жуйку, – її будете їсти» (Лев. 11:3). Такими є воли, вівці, олені, сарни, буйволи, лані, зубри.

Про нечистих тварин читаємо: **«Тільки цього не будете їсти з тих, що жують жуйку, і з тих, що мають розділені копита: верблюда, бо він жує жуйку, та розділених копит не має, – нечистий він для вас. І тушканчика,**

бо він жує жуйку, та не має розділених копит, – нечистий він для вас» (Лев. 11:4, 5).

Доволі важко декому зараз відмовитися від вживання м'яса ще однієї тварини – свині. І хоч **«вона має розділені ратиці, і має ратиці роздвоєні розривом, та жуйки не жує, – нечиста вона для вас. Їхнього м'яса не будете їсти, а до їхнього падла не будете доторкатися, – нечисте воно для вас» (Лев. 11:7, 8).** І не тому, що вона брудна. Причина в іншому.

Ось що стверджують медичні довідники про нечистих тварин: «Туляремія – гостре захворювання, що характеризується різкою інтоксикацією, ураженням лімфатичних вузлів, покривної тканини та легень. Збудником туляремії є дрібна бактерія, стійка до низьких температур. Джерело інфекції: зайці, кролі, водяні щурі, польові миші». «Захворювання на трихінельоз викликає паразитування в людському організмі трихінели спіральної. У природних умовах зараження диких тварин (кабанів, ведмедів, борсухів, вовків, лисиць та ін.) відбувається під час поїдання ними тварин, заражених трихінельозом. Свині, коти, собаки та інші тварини інфікуються під час вживання продуктів забою, а також відходів.

Майже 95 % випадків захворювання на трихінельоз серед людей пов'язані із вживанням свинини». Саме тому Бог говорить: якщо вже так склалося, що є потреба вживати м'ясо, то хоча б не їжте те, що завдає значної шкоди вашому організмові.

«Оце будете їсти зо всього, що в воді: усе, що має плавці та

луску в воді, у морях та в річках, – їх будете їсти. А все, що не має плавців та луски в морях і в річках, зо всього, що роїться в воді, і зо всього, що пливає в воді, – гідота вони для вас!»

(Лев. 11:9, 10). Отже, риба з лускою та плавцями придатна для вживання. Поширені види риби, котрі не мають луски, – соми, вугрі, креветки, краби – є нечистими для вживання.

А що говорить із цього приводу Новий Завіт? Дехто цитує текст Дії 10:15: **«І знову, вдруге до нього голос: Що Бог очистив, того не вважай за погане!»** і доходить висновку: якщо в Старому Завіті свиня вважалася нечистою, то в Новому – Бог її очистив.

Прочитайте уривок Дії 10:1-16, щоб зрозуміти, про що тут ідеться. Єдине, що зрозуміло в цьому тексті, – посудина була забрана і Петро так нічого й не скуштував. **«Петро дивувався сам у собі, що б то було за видіння, яке він побачив» (Дії 10:17).** Зазначимо, що апостол ніколи не вживав нічого нечистого. «Люди, послані Корнилієм... стали перед ворітьми». Як же слід розуміти видіння Петра?

Річ у тім, що Корнилій був римлянином, язичником. А Петро був першим апостолом, який пішов безпосередньо до язичників свідчити про Ісуса. За визначеними юдейськими законами принципами, язичників вважали нечистими, тому спілкуватися з ними було заборонено. Та Бог звелів Петру, щоб він сміливо йшов до них і спілкувався з ними. Як бачимо, видіння було символічним. Коли Петро прагнув роз'яснення видіння, від Корнилія прийшли люди, і він усе зрозумів, ➤

бо сказав: **«Ви знаєте, що не годиться мужеві-юдеєві приставати або приходити до чужинця. Та мені Бог показав, щоб жодної людини не називати поганю або нечистою» (Дії 10:28).**

Проаналізуймо ще один текст: **«Їжте все, що продають на ринку, без жодного докору сумління» (1 Кор. 10:25).** На підставі цих слів багато хто вважає, що їсти можна абсолютно все. Але що ж означає вислів «їжте без докору сумління»? **«Та якщо хто вам скаже: "Це з принесеного в жертву ідолам", – не їжте» (1 Кор. 10:28).**

У язичницьких державах тих часів існував звичай приносити м'ясо худоби до підніжжя статуї – ідола. Це дійство називали посвяченням, а м'ясо – ідолоською жертвою.

Божому народові було наказано уникати опоганеного ідолами, тому виникла проблема, зокрема в Коринті, де кожен другий торговець приносив на ринок таке м'ясо. Люди не знали, як діяти, бо торговці не завжди казали правду. Саме це Павло й пояснив: якщо вам не кажуть, що це ідолоська жертва, тоді купуйте без докору сумління. Але якщо вам сказали, що цей продукт було принесено в жертву ідолу, – не беріть його. Ідеться саме про це.

«Нічого нема поза людиною, що входило б у неї і робило б її нечистою, але те, що виходить із неї, – те людину опоганює» (Марка 7:15). Цей текст також вважають аргументом на користь того, що Христос дозволив їсти все. Насправді ж це знову використання тексту поза його контекстом. Учнів Ісуса звинуватили в тому, що вони

не мили рук перед вживанням їжі. Руки, звісно, повинні бути чистими завжди, але проблема була в іншому. Наголошувалося не на самому процесі миття рук перед вживанням їжі, а на тому, щоб омити їх у спеціальній ритуальній чашечці вже після миття, щоб уникнути опоганення. Узагальнюючи цю історію й описавши скверну серця, Ісус стверджує: **«Це те, що опоганює людину; їсти ж немитими руками не опоганює людини!» (Матв. 15:20).** Пророк Ісаїя пише: **«Бо огнем та мечем Своїм буде судитись Господь з кожним тілом, і буде багато побитих від Господа...» (Ісаї 66:16).** Звернімо увагу на те, за що та кого каратиме Господь: **«А ті, хто... їдять м'ясо свиняче й гідоти та мишу, – вони разом загинуть, говорить Господь!...» (Ісаї 66:17).**

Це серйозне попередження, що спонукає кожного замислитися над своїм життям, переглянути свої звички, змінити свої смаки.

Олександр Болотніков

«Любити – це не вибір однієї
хвилини, а вибір кожної хвилини».

Мішель Куаст

Ти вважаєш, що життя прожите марно.
Не здійснилися твої мрії і бажання. Та єдина,
у якій ти бачив ідеал, розчарувала тебе. Той
єдиний, який, здавалося, утілював твою мрію, виявився
недоброю людиною. І не має зна-
чення, хто ти – чоловік чи жінка.
Ти розчарований у сімейному
союзі. Тобі потрібен бальзам,
який би зцілив цю рану;
крім того, необхідний свіжий
погляд на обставини життя,
що склалися довкола тебе.
Запрошую тебе подумати
разом, поглянути на обста-
вини не звичайними очима,
а очима серця. Адже тільки
серце може побачити те, що
невидиме для ока.

Лист
розчарованим
у шлюбі

Існує основна причина, чому люди стають нещасливими в шлюбі. Річ у тім, що ми нерідко вінчаємося із мрією, а не з коханою людиною. Коли наша мрія не здійснюється, наш коханий стає чужою людиною.

Перша порада для тебе, дорога людино: розлучись із мрією і віднови союз зі своєю коханою чи коханим. Пам'ятай: мрії в цьому світі – міраж, кришталевий замок із золотими воротами в пустелі життя, до якого прагнеш, але якого так і не досягнеш. А друга половинка твоєї сім'ї така реальна! З нею тебе з'єднав Господь. Вона тобі подарувала свою молодість, віддала душу й серце. Усе, до останньої клітинки свого людського буття, було віддано тобі.

Якщо ти не подолаєш свого розчарування, воно зростатиме, доки не побудує між вами стіну розділення. Ось чому так потрібно бути рішучими. По-справжньому повинчатися зі своїм чоловіком чи дружиною ніколи не пізно, навіть якщо минуло кілька десятиріч спільного життя. Потрібно лише прийняти рішення. Це буде історичний момент у твоєму житті, момент, коли ти почнеш поважати себе.

Потрібно розлучитися з мрією і залишитися сам на сам із реальною людиною, яка не краща за інших, але й не гірша. Вона просто та, яка потрібна тобі. Та, яка зробить тебе щасливим, якщо ти ощасливиш її.

Випий до дна чашу твого сімейного життя – і ти відчуєш, яким солодким є той напій. При цьому зміниться не твоє життя, а зминишся ти сам. Лише змінивши себе, ти зминиш усе своє життя. Можливо, ви не любили одне одного, а тільки себе. Настав час змі-

нити свій егоїзм на стосунки любові та всепрощення. Це зробить вас щасливими, наповнить новою енергією, оздоровить душу й тіло.

Не кажи: «Він мене розчарував!» або «Вона перша почала!» Натомість скажи: «Я його розчарувала!», «Я перший почав!» Ти вважаєш, що в його характері лише недоліки, але пригадай: коли ви одружувалися, він був для тебе абсолютною довершеністю. Як ти помилявся тоді, так помиляєшся й тепер. У характері людини є і недоліки, і позитивні риси.

Християнський письменник Мішель Куаст писав: «Любити – це не вибір однієї хвилини, а вибір кожної хвилини». Це вибір усього нашого життя, до останнього подиху. Любити одну людину – це любити її з недоліками, хворобами і навіть із гріховною сутністю. А прийняти й любити її – це означає прийняти й любити Самого Ісуса Христа, Котрий полюбив нас такими, якими ми є, з усіма нашими вадами та гріхами. Здійсни схожий подвиг у своєму житті! Нехай допоможе тобі Господь!

Василь Костюк

ВОЗЛЮБЛЕННАЯ ЖЕНА И ПОМОЩНИЦА МАРТИНА ЛЮТЕРА

Катарина фон Бора
родилась в 1499 году
в семье обед-
невшего дворянина,
проживающей в поместье
Липпендорф неподалеку
от Липска в Саксонии.
После смерти матери,
рано ушедшей из жизни,
отец повторно женился,
а шестилетнюю дочь отдал
в монастырь.

В 1509 году ее перевели в Нимбшенский монастырь, где игуменьей была ее тетя по материнской линии, там же служила монахиней сестра ее отца – Магдалена фон Бора. В 1515 году Катарина дала обет и стала монашкой. С родными девушка могла видеться только через небольшое зарешеченное окошко в присутствии наставницы. Здесь девушка научилась трудолюбию и

выносливости, приобрела большой опыт в лечении больных, что очень пригодилось ей в дальнейшей жизни. Идея Реформации проникла в монастырь, где жила Катарина, и в 1523 г. девушка вместе с группой других монашек тайно покинула данное церковное учреждение.

Из Торгау девушек перевезли в Виттенберг, где их приняли в богатые семьи горожан для выполнения домашней работы. Вначале Катарина воспользовалась гостеприимством семьи городского писаря Райхенбаха. Позже помогала семье богатого гражданина Виттенберга – художника Лукаша Краха, главы крупной мастерской, владевшего также аптекой и типографией.

Через некоторое время красивую, умную монашку заметил наследник богатого парицианского рода в Нюрнберге Иероним Баугартнер и начал добиваться ее руки. ▶

Но родители Иеронима были категорически против брака сына с монахиней, сбежавшей из монастыря.

Катарина смотрела на жизнь трезво и со всеми нуждами и проблемами обращалась к Господу, Которому безгранично доверяла.

Ее избранником стал Мартин Лютер (богослов, инициатор Реформации, переводчик Библии на немецкий язык). После свадьбы супруги поселились в старинном монастыре августинцев, где уже проживали около 60 студентов. Катарина должна была заботиться о них всех, поэтому завела большое хозяйство, одного скота имела 25 голов. Она покупала и арендовала землю, в конце жизни владела 60 гектарами.

Забываясь об обитателях монастыря, она, конечно, не забывала и о собственных детях. Катарина понимала: поскольку муж и отец ее детей занимается преподавательской работой, ему необходимо много времени для самостоятельной подготовки.

Однажды Мартин Лютер привел домой четырех осиротевших малышей. Чуткая к страданиям других, Катарина привлекла этих детей к своему сердцу, чтобы потом заботиться о них. Со временем в их доме поселились 16 таких детей. Собственных детей у Лютеров родилось шестеро, двое из них умерли.

Добрые супружеские отношения Мартина и Катаринины все больше углублялись. Вопреки обычаям того времени, реформатор, будучи в отъезде, никогда не забывал написать письмо своей жене.

В своих письмах Лютер иногда обращался к ней шутливо: «Моей

дорогой госпоже Катарине фон Бора Лютер, проповеднице, садовнице и кем ей еще удастся быть», – а удавалось ей многое. Лютер писал своему другу Ионасу: «Она обрабатывает поле, работает извозчиком, покупает скот, выпасает его». Наряду с этими занятиями Катарина находила время для ежедневного чтения Слова Божьего, но что самое ценное – жила им. **«Кто найдет добродетельную жену? Цена ее выше жемчугов. Уверено в ней сердце мужа ее, и он не останется без прибытка. Она воздаст ему добром, а не злом, во все дни жизни своей» (Притч. 31:10-12).**

Со временем Лютер собрал немного денег и купил для семьи поместье.

Чтобы на случай своей смерти не оставить жену без средств, он написал завещание, сделав Катарину единственной наследницей своего имущества. Она всегда была благодарной и верной супругой.

**20 декабря 1552 г.
перестало биться сердце
Катаринины фон Бора Лютер.
Ее похоронили на территории церкви в Торгау
неподалеку от могилы ее
дорогого мужа.**

ПАНДЕМІЯ КОРОНАВІРУСУ:

п'ять уроків

Ігор Корещук

Новину про коронавірус зустріли по-різному. Одні зі скепсисом, інші почали в паніці спустошувати прилавки супермаркетів та аптек.

Які духовні уроки варто взяти в цей складний час, щоб усе тверезо оцінити й розсудливо діяти? ▶

| 1

Знецінення

Чим пишалися люди до настання пандемії? Часом своїми статками. Жити заможом – не гріх. Гріх, коли це стає божком та самоціллю людини.

Писання застерігає: **«Коли багатство зростає, не прилучайте до нього серця» (Псал. 61:11).**

Гріх, коли ти забуваєш Бога, Котрий (у разі чесно нажитого працею) дав це тобі: **«Щоб, коли ти будеш їсти й наситишся, і добрі дома будуватимеш... і срібло та золото розмножаться тобі... то щоб не загордилося серце твоє, і щоб не забув ти Господа, Бога свого» (Повт. 8:12-14).**

Гріх – коли твоє багатство стає твоєю надією: **«Багатих у теперішньому часі умовляй, щоб вони не чванилися собою і сподівалися не на багатство намарне, але на Бога живого» (1 Тим. 6:17).**

Усесвітня пандемія спонукала до переосмислення цінностей. Усі розуміють: матеріальні статки не зможуть урятувати людину. Крім того, люди збагнули, що мільйонні збитки під час карантину можуть призвести навіть багатих до банкрутства.

Є речі цінні, а є вічні. Необхідно прагнути отримати те, що не зможе бути забрано ані стихійними лихами, ані пандемією, ані навіть смертю. Боже Слово запевняє: **«Якщо я піду навіть долиною смертної тіні, не злякаюся лиха, тому що Ти зі мною» (Псал. 22:4).**

| 2

Велике лихоліття починається з малого

Місто Ухань, що в китайській провінції Хубей, стало відомим як епіцентр спалаху коронавірусу. Але згодом епідемія перетворилася на пандемію – у світі мільйони людей заражених, сотні тисяч смертей. Варто зауважити, що перших 7 країн у списку за кількістю жертв і хворих – це багаті країни з розвинutoю системою медицини. Це яскраво демонструє безсилість людини перед викликом.

Це мені нагадує духовну пандемію, що зветься гріхом, яка вразила усіх землян. Та віруючим у Господа дана надія:

«Він [Бог] визволить тебе від тенет мисливця, від моровиці згубної. Крильми Своїми покриє тебе, і під крилами Його будеш у безпеці; щит і огорожа – істина Його» (Псал. 90:3, 4).

| 3 Страждання починаються з порушення Божої волі

Нагадаємо, що спалах коронавірусу почався з ринку морепродуктів і тварин у місті Ухань. Одна з версій: захворювання передалося людині від кажанів або змій. До речі, один із попередніх видів коронавірусу (їх налічують близько 40) спалахнув 2002 року також у Китаї – SARS (понад 800 жертв), його носіями теж були кажани.

Відступлення людей від Божого Слова веде до поширення мору. У Повтор. 36:32, 24 читаємо:

«Їх спалить жар і чума люта». Це не пряме Боже покарання, а наслідки зневаги до Божих законів здоров'я. Бо Сам Господь сказав: «Не вживай нічого нечистого», серед якого згадуються і кажани (див. Лев. 11:19, «нетопир» - це євр. – *аталлеф* – «кажан»), і згадані в цьому розділі тварини, що повзають по землі (змій, Лев. 11:42). Прочитайте, будь ласка, біблійну книгу Левит, 11 розділ. Незмінні Божі заповіді для збереження здоров'я стосуються всіх. Вони існували за тисячу років до появи першого єврея, бо про чисте й нечисте знав уже допотопний патріарх Ной (Бут. 7:2). Заповідь про нечистих тварин стосується не лише

тіла. У Лев. 11:43 Бог говорить: **«Не занечишуйте душ своїх усім плазуючим».** Давньоєврейське дієслово *шакац* – «занечишувати» – означає щось огидне, чого необхідно уникати. Бог говорить, що вживання нечистого м'яса – це питання і занечищення душі...

Господь дає запевнення: **«І якщо ви будете дотримуватися законів цих, і пильнувати, і виконувати їх, то... відхилить від тебе Господь всяку хворобу, і жодних лютих недуг Єгипту, які ти знаєш, не наведе на тебе» (Повт. 7:12, 15).**

| 4 Зона ризику

На початку XX століття виникла пандемія іспанського грипу, яким заразилося понад 500 млн людей, померло близько 100 млн. Чому така жахлива статистика? Люди не дотримувалися санітарного Божого закону, який за 3 500 років до цього встановив принцип ізоляції хворого (див. Лев. 13-15). Завдяки цьому ➤

не було розгулу епідемій в Ізраїлі навіть у спекотному кліматі.

Отож важливо читати 90-й Псалом і довіряти Божому захисту, але необхідно ще й дотримуватися превентивних засобів застереження.

Недаремно Бог сказав: **«Якщо... зважатимеш на заповіді Його, і дотримуватимешся всіх настанов Його, то не наведу на тебе жодної хвороби, котрі Я навів на єгиптян, бо Я – Господь, Зцілювач твій» (Вих. 15:26).**

Тому важливо “дотримуватися заповідей”, зокрема біблійних заповідей здоров’я, і тоді можна розраховувати на Бога як Лікаря та Цілителя. Нам слід у часи епідемії уникати крайнощів – від безпечності та легковажності до паніки та паралізуючого страху. Християнин не повинен сіяти панічні настрої, поширювати в соцмережах неперевірену інформацію. Віруючим необхідно бути мудрими та стриманими, щоб не сплутати віру із самовпевненістю і християнську мужність – із бравадою. Один відомий баскетболіст посміявся із застережень щодо небезпеки коронавірусу, демонстративно торкнувшись рукою багатьох мікрофонів, а згодом виявилося, що він заражений...

Гріх подібний до смертельного вірусу, бо на самому початку не виявляє симптомів, а згодом вражає всю людину. Недарма Бог закликає не наблизитися до всього нечистого та беззаконного.

У мирні часи інколи лунають заяви: навіщо нам Бог?! Ми впораємося самі! У радянські часи навіть хизувалися: настане час, і ми подолаємо генієм нашого розуму всі захворювання. Та виникає смертельний вірус –

і неупереджені люди розуміють хибність такої позиції. Проявляймо розсудливість і звернімося до Христа, Котрий 2 000 років тому вирішив проблему страждань та смерті: **«Та Він наші недуги взяв на Себе, Він ніс на Собі наші болі» (Ісаї 53:4).**

5 Коли неможливо відкупитися

Хвороба та смерть торкнулися людей незалежно від їхнього становища. Серед тих, хто захворів, відомі політики, діячі міністерств та парламенту, генерали, послы держав, лауреати премії «ОСКАР», продюсери, режисери, футбольні тренери та футболісти.

Страждали і пересічні люди. Зворушлива історія про подружжя з Італії, що прожило разом 60 років і померло одного дня з різницею у дві години.

Незалежно від того, чого ми досягли в цьому світі, треба сьогодні, не завтра, готувати душу та серце до

зустрічі з Творцем, Який запрошує:
«Сприятливого часу Я вислухав тебе, і в день спасіння я допоміг тобі. Ось тепер – час сприятливий, ось тепер – день спасіння»
 (2 Кор. 6:2).

Переваги віруючого в Христа

Христос пророкує про останні часи Землі: **«Бо повстане народ на народ... і буде голод, і моровиця»** (Матв. 24:7). Коли людина знає про це пророцтво, вона легше сприймає реальність і морально готова до подій. Якщо ж ні, то, як каже Ісус: **«Люди будуть вмирати від страху і начікування лихоліття, що прийдуть на всю землю»** (Луки 21:26). Невідомість сьогодні навіює страх на мільйони людей, котрі не мають справжньої надії. Віруючий – це людина, котра надіється на Бога і в радісні миті, і в часи хвороб. Ось чому вкрай важливе запитання: «З ким я сьогодні?» Від нього залежить майбутня доля кожного.

У 90-му Псалмі Господь дає обітницю захисту: **«Покличе Мене, – почую його і з ним Я буду в скорботі... і покажу йому спасіння Моє»** (Псал. 90:15, 16).

Зверніть увагу: Бог спасає не лише від скорботи, але й у скорботах. І в житті віруючої людини може статися нещастя і лихо, ось чому завершується псалом словами: «... покажу йому спасіння Моє». Це остаточна мета Бога – спасти душу від вічної загибелі!

Біблія починається з опису раю, де немає страждання, і завершується

Писання описом країни спасенних: **«І витре Бог кожную сльозу з очей їхніх, і смерті вже не буде, ні плачу, ні зойку, ні хвороби уже не буде; бо попереднє минуло»** (Об'яв. 21:4).

Усе мине, зокрема інфекції, віруси й хвороби. Головне – довіряти Христу, Який каже віруючим: **«А коли все це почне справджуватися, тоді випростайтеся і піднесіть голови ваші, тому що наближається визволення ваше»** (Луки 21:28).

Ці всі ознаки свідчать: Христос «при дверях». Він повертається! Потурбуйся про спасіння душі сьогодні. Зазирни в Божий Закон, покайся у гріхах, прийми Христа, і тоді ти будеш упевнений, що коронавірус не зможе тебе відлучити від коронації, яку Христос готує всім спасеним!

Захисту Божого вам та вашим родинам! Будьте благословенні Христом!

Бесплатный ВИТАМИН

В теплую солнечную погоду мы можем бесплатно получить достаточное количество ценного витамина. Необходимо только выйти на улицу и дать мягким солнечным лучам коснуться нашей кожи. В тот же момент произойдет чудо – в ее глубине из холестерина образуется витамин D, представляющий большую ценность для организма.

Витамин D в организме присутствует в различных модификациях. И каждая его разновидность оказывает полезное влияние. Он улучшает усвоение кальция и фосфора в кишечнике, откуда эти минералы поступают в кровь и затем костную ткань. Благодаря этому кости сохраняют свою прочность и упругость, что защищает их от переломов. Этот бесплатный витамин играет исключительно важную роль в развитии скелета, зубов и мышц у детей. Если ребенок получает его в достаточном количестве, тогда он защищен от размягчения костей и развития рахита. Поэтому даже маленьким детям полезно бывать немного на солнце. Но на этом функции витамина D не

заканчиваются. В последние годы было доказано, что он необходим для нормальной работы иммунной системы. Возможно, у некоторых людей иммунитет недостаточно эффективен из-за нехватки этого необходимого вещества. Согласно исследованиям, достаточное количество этого витамина замедляет прогрессирование рака предстательной железы и предупреждает возникновение опухолей в других органах. Также было установлено, что витамин D имеет гормональные свойства и регулирует выработку инсулина, гормонов щитовидной и паращитовидных желез.

Недостаток витамина D у взрослых людей менее заметен, чем у детей. Он проявляется повышенной утомляемостью, мышечной слабостью, чувством жжения в горле и во рту, бессонницей, снижением аппетита, потерей веса, частыми судорогами, ощущением ползания мурашек в ногах или руках. Со временем снижается плотность костей и повышается риск переломов. Если мы испытываем подобные жалобы, возможно, у нас снижен уровень витамина D и

требуется определить его количество в крови.

Пищевыми источниками витамина D являются молочные продукты, рыбий жир, яичный желток. Однако многие из них насыщены большим количеством холестерина. Часто при проведении анализа выясняется, что молоко и молочные продукты содержат лишь небольшое количество витамина D. Поэтому их потребление не может гарантировать достаточное поступление этого витамина в наш организм. Кроме того, в молоке содержится большое количество фосфора, мешающего его полноценному усвоению. Более надежный и недорогой способ – это пребывание на солнце. Суточная потребность витамина D составляет от 500 до 1000 МЕ в день. Для этого нам достаточно открыть для солнышка свое лицо и руки на 10-15 минут хотя бы три раза в неделю. Если мы находимся на солнце больше, витамин D будет образовываться в большом количестве и накапливаться, а затем около шести месяцев сохраняться в организме. Интересно, что в коже человека, стоящего под открытым солнцем в купальном костюме, могут образовываться огромные дозы – до 50000 единиц витамина D в сутки. Однако не было выявлено ни одного случая, когда человек получил бы отравление витамином D от солнечного света. Создав 50 тысяч единиц витамина, кожа начинает его разрушать. И чем больше она его производит, тем больше избавляется от лишнего.

Необходимо помнить, что на эффективность образования витамина D влияют следующие факторы:

| 1

Время суток. Здесь важна длина волны света: для синтеза витамина наиболее эффективен средний спектр волн, который мы получаем утром и на закате.

| 2

Загрязненные атмосферы. В городах с высоким уровнем загрязнения воздуха синтез витамина D в коже замедляется из-за поглощения ультрафиолетовых лучей пылью.

| 3

Использование солнцезащитных кремов снижает образование витамина D из-за поглощения ультрафиолетовых лучей. Ультрафиолетовые лучи также не способны проникать через стекло.

| 4

После 60 лет в коже постепенно уменьшается синтез этого витамина.

Солнечные лучи бесплатно дарят нам витамин. Так и Божья милость дается безвозмездно каждому, кто откроет свое сердце и разум для ее принятия. Она изливается каждый день, подобно солнечному свету. Возможно, сегодня, выйдя на улицу, мы увидим серые облака, скрывающие солнце. Не стоит огорчаться. Не будем думать, что Бог забрал Свою милость от нас, если темные тучи проблем появятся в нашей жизни. Господь продолжает любить и миловать. **«Теперь не видно яркого света в облаках, но пронесется ветер и расчитит их» (Иов 37:21).**

Алексей Хащинский

Чем я могу вам помочь?

В евангельском учении Иисуса мы слышим призыв быть милосердными и исполненными любви к ближнему. Господь говорит: *«И кто напоит вас чашею воды во имя Мое, потому что вы Христовы, истинно говорю вам, не потеряет награды своей»* (Мк. 9:41).

Как часто, не имея возможности сделать что-то значительное, мы не делаем ничего. При этом нам хорошо известно, что сделанное добро ближнему – это путь христианства, предложенный нашим Учителем.

Проявление доброты, щедрости и сочувствия у верных Богу людей всегда естественно. Иисус учил, что, когда мы делаем добро, наша левая рука не должна знать, что делает правая.

Многие готовы на милосердный поступок при условии, что будут иметь определенную выгоду. Немало и тех, кто заставляет себя совершить доброе в надежде на то, что когда-нибудь в Царстве Небесном он получит хороший процент. Роковая ошибка этих людей в том, что они проявляют милосердие не ради ближнего, а ради самих себя.

Обратим внимание на тех, кто стоял по левую сторону Божьего престола. С удивлением они спрашивают:

«Господи! Когда мы видели Тебя алчущим, или жаждущим, или странником, или нагим, или больным, или в темнице, и не послужили Тебе?» (Мф. 25:44).

Они как бы говорят: «Если бы мы знали, что это именно Ты оказался в тяжелых обстоятельствах, то, конечно же, мы бы помогли и поддержали Тебя».

Возможно, подобные мотивы имеют место и в нашем милосердии? Многие с радостью пришли бы на помощь известной всеми уважаемой личности, которую постигло несчастье, не обращая при этом ни малейшего внимания на нужды простых людей.

Господь в день Суда спросит: «Что ты сделал, чтобы облегчить жизнь ближнему?» В ответ Он не ожидает докладов о великих подвигах во имя цивилизации, о которых рассказывают средства массовой информации. Господь хочет услышать о том, как мы относимся к людям, с которыми общаемся ежедневно: «То, что вы сделали одному из братьев сих меньших, то сделали Мне».

Именно такое отношение к Богу и ближнему является естественным проявлением принятого в сердце учения Христа. Иисус открыл нам Бога как любящего Отца, и поэтому каждый человек, осознает он это или нет, есть дитем Божьим. Всем нам хорошо известно, родители радуются больше всего, когда вы сделаете что-то доброе для их ребенка. Разве они не будут более благодарны вам за услугу, оказанную вами их сыну или дочери, нежели непосредственно им самим? ►

Кроме того, Бог не нуждается в наших услугах, поскольку Он Всемогущий и владеет всем во Вселенной и в этом мире. Все же мы в силах сделать Ему приятное, оказывая помощь Его сыну или дочери. Таким образом раскрывается справедливость слов Христа о том, что, проявляя любовь к человеку, мы проявляем ее к Самому Богу.

Ставьте себя на место ваших близких, пытайтесь понять их радости и печали, затем сделайте для них то, что хотели, чтобы они сделали вам, если бы вы находились на их месте.

«Итак, во всем, как хотите, чтобы с вами поступали люди, так поступайте и вы с ними, ибо в этом закон и пророки»

(Мф. 7:12). Это «золотое правило» является еще одной формулировкой закона, который учит любить ближнего, как самого себя.

Апостол Павел писал: **«Я должен и Еллинам и варварам, мудрецам и невеждам» (Рим. 1:14).** Таким

образом, все, что мы знаем о Божьей любви, что получили от благих даров Его благодати, мы должны передать каждой душе, поскольку находимся в долгу перед ней. Владея большим духовным сокровищем, мы становимся должниками тех, кто имеет меньше. И если нам позволяет наше финансовое положение пользоваться жизненными благами, то нашей священной обязанностью является забота о больных, вдовах и сиротах в такой же степени, как бы мы хотели, чтобы они заботились о нас, оказавшись мы в их положении:

«Какою мерою мерите, такою отмерено будет вам», – говорит Христос **(Мк. 4:24).**

То, что мы делаем ближнему – доброе или злое, – непременно вернется к нам благословением или проклятием. Мы обретаем то, что отдаем. Господь уже в этой жизни частично вознаграждает за все добрые поступки великим излитием Своей любви. Совершенное нами зло также возвращается к нам. Кто считает, что имеет право осуждать или причинять боль ближнему, рано или поздно пройдет тем путем, которым вел других, и испытает то, что довелось испытать лишенным его сочувствия и любви. Здесь заложена закономерность: мы жнем то, что посеяли.

Религия, пренебрегающая человеческими нуждами, страданиями и правами, – фальшивая религия. Бог подчеркивает, что счастье одного человека тесно связано со счастьем другого.

Когда бедная жертва греха молит о помощи, христианин не спрашивает, достойна ли она этой помощи, но ищет пути решения ее проблем, поскольку осознает, что даже для спасения всеми пренебрегаемого человека когда-то умер Христос. Обязанность, возложенная на Божьих детей, заключается в том, чтобы помочь таким душам примириться с Богом. Истинно милосердны те, которые сочувствуют бедным, страждущим и угнетенным. Иов говорит о себе: **«...Я спасал страдальца вопиющего и сироту беспомощного. Благословение погибавшего приходило на меня, и сердцу вдовы доставлял я радость... Я был глазами слепому и ногами хромому. Отцом был я для нищих и тяжбу, которой я не знал, разбирал внимательно» (Иов 29:12-16).**

Для многих жизнь — это постоянная борьба, в которой люди ощущают свои недостатки и поэтому несчастны. Их вера обмелела, они уверены, что у них нет причин быть благодарными. Приветливое слово, сочувственный взгляд или иное проявление доброжелательности были бы для этих людей словно глоток холодной воды для жаждущего. Любезная услуга облегчила бы ту тяжесть, которая давит на их утомленные плечи. Любое проявление бескорыстной любви является откровением Божьей любви к гибнущему человечеству.

Священное Писание говорит: **«Благотворительная душа будет насыщена, и кто напоит других, тот и сам напоен будет» (Притч. 11:25).** В сочувствующей душе царствует свет. Кто,

забывая себя, творит добро, тот ощущает мир в сердце и удовлетворение жизнью. Дух Святой, живущий в такой душе, проявляет себя в добрых делах, смягчает окаменевшие сердца и вызывает взаимную любовь.

Тот, кто посвятил свою жизнь Богу и служению ближним, становится соратником Творца, в распоряжении Которого все возможности мира: «Бог мой да восполнит всякую нужду вашу, по богатству Своему в славе, Христом Иисусом» (Флп. 4:19).

Иван Чернычко

«Поднимите глаза ваши на высоту небес и посмотрите,
кто сотворил их? Кто выводит воинство их счетом?
Он всех их называет по имени: по множеству могущества
и великой силе у Него ничто не выбывает»

(Ис. 40:26).

